

INDULJ EL EGY ÚTON...

2024/2025

Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra

IV/I. túraszakasz

1. FORDULÓ

*Abaliget, vasútállomástól
Zobákpusztáig*

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2025. január 31.

Kedves Túratársaink!

Boldog új esztendőt, jó egészséget kívánunk Mindenkinek!

A Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra negyedik túraszakaszához értünk. Idén Abaliget vasútállomástól Szekszárdig ballagunk a Kéken. Aki egy kicsit is jártasabb a Dél-dunántúli Kéktúra útvonalában már tudhatja, hogy ezzel befejezzük ezt a túraútvonalat is.

Tisztelettel és köszönettel adózunk minden túrakedvelő diáknak, szülőnek, pedagógusnak, aki vállalta a vetélkedő feladatainak megoldásával járó plusz munkát, szervezést, kutatást, fáradságot. Vállalta, hogy túratársunk lesz az ideai szakaszon. Idén erre több mint 150 csapat vállalkozott! Köszönjük a bizalmat!

A vetélkedő csapatokat továbbra is két nagy csoportba és három-három kategóriába soroltuk be. A verseny tisztasága érdekében iskolánk csapatai külön csoportban versenyeznek. Az esetek többségében azonos feladatot oldanak meg a különböző korosztályú diákok, de minden csapatot csak a saját kortársaikkal fogunk összemérni, tehát az esélyek azonosak mindenki számára.

A feladatoktól ne ijedjete meg! A legnehezebbnek tűnő feladvány esetében is sokat segíthet a logika. Ahol pedig információforrásra van szükség, az esetek többségében megadjuk, vagy utalunk rá, hol lehet a válaszokat megtalálni.

A megoldási felületre (Google űrlap) viszont még várni kell egy kicsit. 2025. január 10-ig tesszük fel a honlapunkra.

Ha bármilyen problémátok adódna, keressetek bennünket!

Ne feledjétek! **Az első forduló beküldési határideje: 2025. január 31.!**

Kívánunk minden csapatnak, segítő pedagógusnak, szülőnek jó „túrázást”, kellemes időtöltést, sikeres fejtörést! S ami a legfontosabb, jó egészséget Mindenkinek!

A szervezők nevében:

Sajtos József

Seregélyesi Baptista Általános Iskola és AMI

Seregélyes, 2025. január 6.

1. feladat

Abaliget vasútállomástól Zobákpusztáig

Visszatérő túratársainknak már jól tudhatják, hogy feladatlapunkat az aktuális területen végigfutó kék nyomvonalának megismerésével kezdjük. Most sem lesz ez másként!

Az alábbi feladatban képzeletben végig sétálunk az Dél-dunántúli Kéktúra egy szakaszán. Túránkat a legutóbbi végponton, Abaliget vasútállomáson kezdjük, és Zobákpusztáig megyünk. Utunk során számos nevezetes helyet érintünk, közelítünk meg. Ezek közül válogattunk párat, melyeket megfelelő sorrendben kell rendezni!

Rakjatók menetrend szerinti sorrendbe az alábbi pontokat! Helyes sorrend esetén a helyszínek után olvasható betűkből értelmes szavakat kaptok! Ezt adjátok meg megoldásként!

Jó tanács: Ne feledjétek, Abaliget vasútállomásról indulunk a Dél-dunántúli Kéktúra (DDK) mentén és Zobákpusztáig megyünk!

A feladat megoldásához használhattok turista térképeket, kéktúrárs pecsételő füzetet, vagy netes térképeket (pl.: <https://turistautak.openstreetmap.hu/>)

Abaligeti-barlang: D

egykori Petőc (IV.) akna: E

Jakab-hegy, Pálos kolostorrom: E

Patacsi-mező: V

Zsongor-kő: N

Árpád-tető: Ö

Fehér-kúti kulcsosház: T

Józsefháza: SV

Remete-rét: É

Büdös-kúti kulcsosház: R

Hársas-forrás: É

Köves-tető: NY

Tripammer-fa: AN

2. feladat

Abaligettől Zobákpusztáig a kektura.hu segítségével

Amikor leszállunk az abaligeti vasútállomáson s nekiindulunk a Nyugati-Mecsek lankáinak már sejthetjük, tudhatjuk, hogy túráink során csodás élményekben lesz részünk. Felkészülhetünk a Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra Turistaatlaszból, más könyvekből, túraleírásokból, de az internetet is segítségül hívhatjuk. A világháló rengeteg információs oldala közül most a kektura.hu oldalt ajánljuk figyelmetekbe. A Magyar Természetjáró Szövetség weboldala az Kéktúra teljes útvonalán segítséget biztosít a túráink megszervezéséhez. Rengeteg hasznos információt tartalmaz. Segítségül megadjuk azt a linket, melyen az aktuális túraszakaszunk tudnivalóit tartalmazza: <https://www.kektura.hu/rpddk-szakasz/rpddk-09>

A „B” és „C” kategóriás csapataink már biztosan önállóan is tudják alkalmazni az oldalt. Az „A” kategóriás csapatok kérjék tanáraik, szüleik segítségét. Ha viszont Ők is profin kezelik már az online felületeket, elnézést kérünk!

Bár tudjuk, hogy a korábbi években többen használtátok, de azért nézzük meg közösen, mit is tartalmaz ez az oldal. Ez azért is fontos, mert a feladatok majd ehhez az oldalhoz kapcsolódnak.

Az oldal tartalma:

- A fejlécben a túra alapadatait találhatjátok meg.
- Ezt követően az érintett tájegységről, majd a túraútvonalról olvashattok egy rövid leírást.
- A folytatásban hasznos tanácsokat, tippet is kaphatunk a túra megszervezésével kapcsolatban: pl. látnivalók, szakaszok, bélyegzőhelyek.
- Az első rajzos ábrázolás a túraszakasz teljes hosszát és a magassági szelvényt mutatja. A kurzort a szelvényre illesztve megkapjuk az adott pont kiindulástól számított távolságát és a tengerszint feletti magasságát. (Érdekesség, hogy a szelvényben jelölt pont az alatta elhelyezkedő térképen jelöli is annak pontos elhelyezkedését.)
- A szelvény alatt a túraszakaszról nagyítható térképet találunk.
- A térkép mellett egy legördülő menüben az alábbi információkra kereshetünk rá:
 - A túraszakaszra vonatkozó aktuális figyelmeztetések.
 - Bélyegzőhelyek felsorolása.
 - Szálláslehetőségek bemutatása.
 - Látnivalók listája. Fontos és hasznos tudni, hogy az egyes látnivalók átvezetnek a <https://www.termeszettjaro.hu/> oldalra, ahol az adott nevezetességről egy rövid leírás és egyéb hasznos információk (nyitva tartás, belépőjegy, stb.) mellett galériát is tartalmaz.
- Ezt követően az egyes bélyegzőhelyek közötti szakaszokra vonatkozó információkat találhatunk.
- Az oldalt újabb a túraszakaszunkra vonatkozó hasznos információk sora zárja.

Válaszoljátok meg az alábbi kérdéseket!

„A”, „B” kategória csapatai részére

1. Milyen hosszú az Abaliget Vasútállomástól Zobákpusztáig húzódó túraszakasz?
2. Mekkora a túra során teljesített szintkülönbség?
3. Morfológiailag (felszín alapján) milyen részekre osztható fel a Mecsek?
4. E túraszakasz teljesítése közben mekkora a legnagyobb magasság, amit le kell győznünk?
5. Jelenleg van erdőlátogatási korlátozás a Nyugati-Mecsekben?
6. Hány bélyegzési lehetőség van ezen a túraszakaszon?
7. Hány kulcsosház található az útvonalon?
8. Hol található bivakszállás az útvonalon?
9. A látnivalók között hol található természetes kilátóhely?
10. A monda szerint miért válhat zavarossá, esetleg bűzössé a Büdös-kút vize?
11. Melyik két pecsételőhely közötti szakasz a leghosszabb?
12. A túránk kiindulópontja (Abaliget, vasútállomás) melyik két település közötti vasúti fővonalon közelíthető meg?

„C” kategória csapatai részére

1. Milyen hosszú az Abaliget Vasútállomástól Zobákpusztáig húzódó túraszakasz?
2. Mekkora a túra során teljesített szintkülönbség?
3. Melyik útvonalon kell kevesebb szintkülönbséget teljesítenünk? Akkor, ha Abaliget vasútállomásától gyalogolunk Zobákpusztáig, vagy akkor, ha Zobákpusztától gyalogolunk Abaliget vasútállomásáig?
4. Morfológiailag (felszín alapján) milyen részekre osztható fel a Mecsek?
5. Hajdanán milyen bányák működtek az útvonalunk mentén?
6. Miért tűnik „hullámvasutazásnak” e túraszakasz (főleg az utolsó pár kilométere)?
7. A kéktúra közelében melyik két völgyben található mésztufagátás vízesés?
8. E túraszakasz teljesítése közben mekkora a legnagyobb magasság, amit le kell győznünk?
9. Jelenleg van erdőlátogatási korlátozás a Nyugati-Mecsekben?
10. Hány bélyegzési lehetőség van ezen a túraszakaszon?
11. Hány kulcsosház található az útvonalon?
12. Hol található bivakszállás az útvonalon?
13. A látnivalók között hol található természetes kilátóhely?
14. A monda szerint miért válhat zavarossá, esetleg bűzössé a Büdös-kút vize?
15. Mikor látogatható a Mecsextrém Erdei kalandpark?
16. Melyik két pecsételőhely közötti szakasz a leghosszabb?
17. Két bélyegzőhely között mekkora a legnagyobb szintkülönbség, amit le kell győznünk?
18. A túránk kiindulópontja (Abaliget, vasútállomás) melyik két település közötti vasúti fővonalon közelíthető meg?
19. Miért kell élelmiszerből az átlagosnál komolyabban felkészülni e túraszakasz teljesítése előtt?

3. feladat

Barlangok és denevérek

„Van egy monda, miszerint a török időkben az abaligetiek a falu határában található barlangba menekültek az ellenség elől. Volt azonban egy áruló, aki a törökök tudomására hozta a rejtékhelyet, akik a barlang előtt tüzet gyújtva próbálták meg kifüstölni az ott rejtőzködőket. A magyarok a füst elől a barlang belseje felé húzódva a hegy túloldalán másik kijáratra lettek, azon át kimászva hátba támadták az ellenséget, melynek egy része a barlang előtt lelte halálát, mások a barlangba menekülve a füsttől fulladtak meg.”

Abaliget vasútállomásról indulva könnyű és változatos túraúton hamarosan elérjük Abaliget települést, melyet ma sokan a barlangjáról ismernek. Ne gondoljon senki aggteleki, vagy budai méretű és változatosságú barlangra, de ha erre járunk, mindenképpen keressük fel a Mecsek legnagyobb látogatható barlangját! Megéri!

Ha barlang, akkor denevér! Ha denevér, akkor egyeseknél aggódo pillantások, s némi félelem. Jön ez az apró, vérszívó, aki nem más, mint Drakula szolgája! Ráadásul a hajunkba is belekapaszkodik! Segítség!!!

No, ez az, amitől nem kell tartania senkinek! Ezek a kistestű repülő élőlények éjszakai életmódjukkal, cikázó villámgyors repülésükkel és nem túl barátságos ábrázatukkal vívták ki az emberek egy részének ellenszenvét. A valóság azonban teljesen más! Most a 466 méteres főjárattal rendelkező Abaligeti-barlang „bejárásával” kezdjük a denevérekkel való ismerkedésünket!

a. feladat

Ha van bennünk kellő alázat és kíváncsiság, a barlang felfedi előttünk titkait. Alázat ahhoz kell, hogy bejussunk a barlangba (ezt csak meghajolva tehetjük meg), kíváncsiság pedig ahhoz, hogy csendben, szemünket és elménket megnyitva hallgassuk a barlangi túravezetőnket, s csodáljuk a látnivalókat.

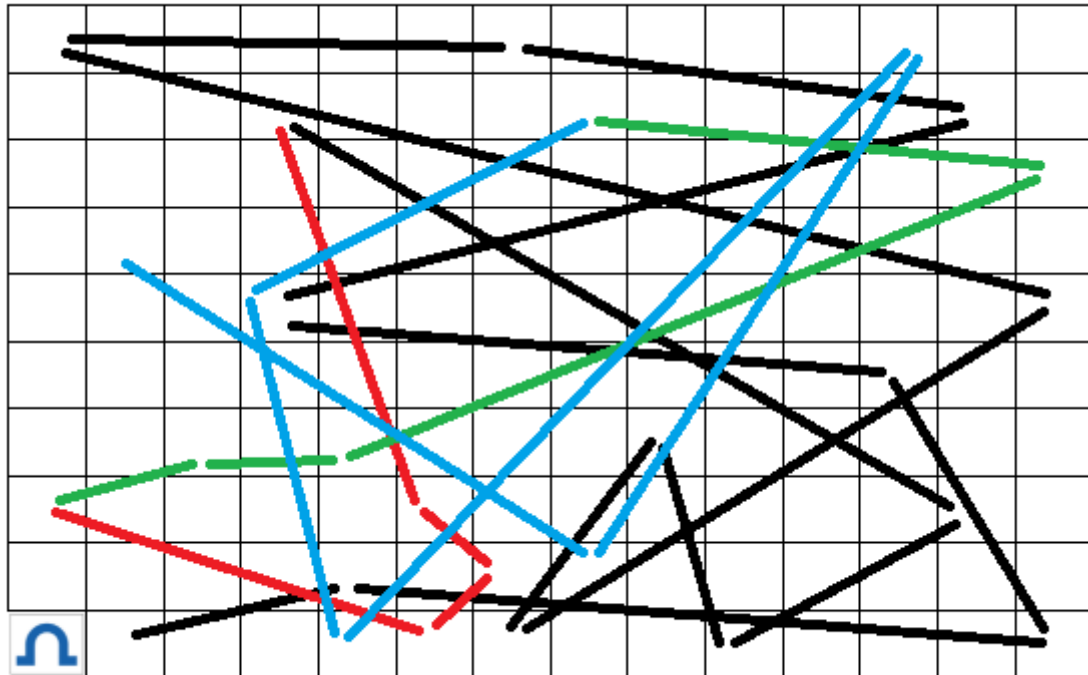
Az ember furcsa szerzet, hát még ha barlangász. Mindent elnevez, mindent hasonlít valamihez. Így születtek a barlangi képződmények fantáziánei. Az alábbiakban az Abaligeti-barlang főágának a képződményeit soroltuk fel ABC sorrendben. **A feladat végén található térkép (Forrás: https://www.ddnp.hu/fileman/Uploads/tanosveny/denever_to.pdf) segítségével állítsátok olyan sorrendbe a képződményeket, amilyen sorrendben a barlangba betérő túrázó, vagy a barlang főágán végig repülő denevér találkozhat velük! Ebben a sorrendben írjátok be a denevérek röppályáját is tartalmazó táblázatba a neveket, a nyilaknak megfelelően, majd a „röppálya” szerint olvassátok össze a betűket! Megfejtésül denevérek neveit kapjátok majd!**

Jó tanács: A nevek beírásánál az alábbi szabályokat tartsátok be:

- *Az első sorban balról jobbra, vízszintesen kell írni a szavakat. A sor végén egy sorral lejjebb, jobbról balra folytassátok a beírást!*
- *A kötőjeleket ne írjátok be a táblázatba!*
- *A kétjegyű mássalhangzókat külön mezőbe írjátok!*
- *A rövid és a hosszú magánhangzók a szavakban bárhol fordulnak elő, mindig egyenrangúnak tekintjük őket.*
(Segítségül: <https://www.tantaki.hu/nyelvtan/beturend>)
- *A neveket folytatólagosan írjátok! Nincs közöttük szóköz!*

A képződmények elnevezései:

Elefántfej	Flórián-kút	Hajóágyúk	Kálvária
Karthago romjai	Korona	Könyvtár	Kriptafedő
Kürtő	Lebegő-kő	Nagy terem	Niagara-vízesés
Szifon	Teknősbéka	Tengericsiga	

Ha sikeresen kitöltöttétek a táblázatot, a bal alsó sarokban található kék barlangjelzéstől jobbra eső betűtől kiindulva kövessétek denevéreink csapongó röptét! **A kezdő betűtől kezdve olvassátok össze a minden egyes töréspontban elhelyezkedő betűket!** Ha ügyesek vagytok, **4 denevérfaj nevét** kapjátok megfejtésül a „denevér” köznév nélkül. Beküldeni a megfejtésként kapott neveket kell.

b. feladat

Döntsétek el, hogy az alábbi denevérekre vonatkozó állítások közül **melyik igaz, melyik hamis!**

Jó tanács: Ha valamiben bizonytalanok vagytok, tippeljete, vagy hívjátok segítségül az alábbi oldalak valamelyikét! Segítségként: <https://mme.hu/deneverek-megitelese-hazankban> vagy <https://www.ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/denevermuzeum>

1. A denevérek az egész Földön elterjedtek.
2. Európában 38 fordul elő rendszeresen. Hazánkban 28 faj él.
3. Az emberek egyrészt ellenszenve miatt a denevérek szabadon vadászhatók Magyarországon.
4. A vadászatuk ellenére hazánkban a denevérek száma emelkedik.
5. Repülő életmódja ellenére emlős állat.
6. Testét barna, fekete selymes pihetollak fedik.
7. A magyarországi fajok mind rovarévők.
8. Anyagcseréjük rendkívül gyors, így egy mindössze 6-7 g-os denevér éjszakánként akár 800-900 szúnyogot is elpusztíthat.
9. A denevéreket nappal, illetve a téli időszakban barlangok repedéseibe készítet, száraz mohával bélelt fészkeikben találhatjuk meg.
10. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2004-ben hozta létre az abaligeti Denevérmúzeumot.

A barlangról és a denevérekről sok érdekességet olvashattok az alábbi oldalakon:

<https://www.ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/abaligeti-barlang>

<https://www.ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/denevermuzeum>

<https://www.abaligetibarlang.hu/>

<https://mme.hu/deneverek-altalanos>

<https://vadonleso.hu/fajok/deneverek>

<https://www.turistamagazin.hu/hir/deneverrekord-a-mecsekben>

4. feladat

Jakab-hegy „megér egy misét”

Az Országos Kékkör bármely szakaszának teljesítése önmagában is nagy élmény, rengeteg látnivaló. Ha viszont engedünk magunknak egy kis kitérőt, a látnivalók, az apró csodák száma megtöbbszöröződik. Ilyen kitérőre csábít bennünket a Jakab-hegy is.

Mostani kitérőnket a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzeten belül kialakításra került Kövirózsa tanösvény nyomvonalán járjuk be, rendhagyó módon.

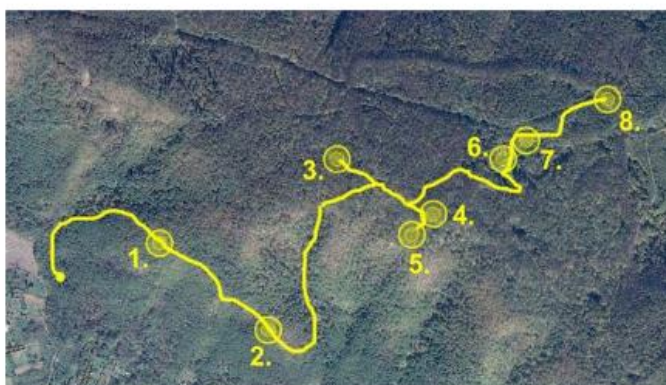
A nevezetes látnivalókról adunk egy rövid tájékoztatást, illetve mindegyikről egy-egy fotót. A feladatotok az lesz, **hogy a leírás alapján állapítsátok meg, melyik fotó mit ábrázol.**

Bocs, még egy feladat. Gyalogos természetjáróként egy plusz helyszínnel kiegészítettük a tanösvény látnivalóit. Szerintünk könnyen rájöttök, melyikkel!

Íme, a nevezetes pontok, amelyeket felkeresünk:

Állomások:

1. Millenniumi-kereszt
2. Babás-szerkövek
3. Halomsírok
4. Remete-barlang
5. Zsongorkő kilátó
6. Pálos kolostorrom
7. Jakab-hegyi kis tó
8. Vaskori földsánc

Az állomások rövid leírása, bemutatása (természetesen nem sorrendben!):

A. A Jakab-hegy tetejét jól kivehető sáncgyűrű veszi körül, ami a természetes formákat kihasználva hatalmas, 55 hektáros területet foglal magában. A domborzatból fakadóan jól védhető helyzete miatt a földvárat csak a keleti és nyugati, lankásabb oldalain kellett komolyabban megemelni - itt található az építmény két bejárata, kapuja is. A külső sáncon belül a legmagasabb hegytetőt egy belső sánc is védi, ami Fellegvár néven el is különül. A hegy déli pereme sziklás letörésével természetes védelmi vonalat képez, a többi lejtőjét kőből és földből összehordott emelvénnel toldották meg, így a hegyoldal felől meredek, 5-10 méter magas sánc övezi az egész hegytetőt.

A földvárat a hallstatti kultúra népe emelte az i.e. 8. században, a kora vaskorban, de a kelták is lakták a feltárt leletek szerint.

B. A következő látnivaló félelmetes vöröshomokkő sziklakiszögellését a tériszonyosok öröme korlát biztosítja, a panoráma pedig feledhetetlen! Alattunk Cserkút és Kővágószőlős, távolabb a Dráva síkja terül el, túlfelén a Papuk emelkedik. Megmutatkozik a Villányi-hegység nyugati csúcsa, a Tenkes is.

A legenda úgy szól, hogy menyasszonyát a Jakab-hegy várának török basája várába rabolta, mire éjjel megszöktette kedvesét. A törökök utána eredtek, és a sziklán körbevették, ezért a két fiatal lovastól a mélybe vetette magát. (A kipontozott rész annak a vitéznek a nevét pótolja, akiről a „Nevezetes pontot” elnevezték.)

- C. Maguk a szerkövek változó méretű, vörös sziklaformák, melyek elkeskenyedő nyakuk fölött többnyire kiszélesednek - alapzatuk pedig egy környezetéből markánsan felszökő sziklaplató, ami áttöri az erdőt.
A régebbi korok mondát is szőttek a szerkövek keletkezése köré. E szerint élt két, örökké egymással versengő család Pécsen. Egyszer egy koldus látogatta meg őket, akit elhajtottak, mire az átkot szórt rájuk: „Váljatok kővé, amikor a legboldogabbak akartok lenni!” A családok lánygyermekai egy napon akartak férjhez menni, és az egyik familia hamarabb ért föl a Jakab-hegy pálos kolostorába, majd a visszaúton találkozott a szembejövő riválisokkal. Egyik sem akart kitérni a másik elől, mondván „inkább válnak kővé, mintsem hogy félreálljanak” - ezzel a koldus átka valóra vált, a két násznép pedig azóta is megkövülve áll a hegyoldalban. (A szerkő pogány oltárkövet jelöl.)
- D. Jakab-hegy platóján találjuk az egyik remeteközösség egykori lakóhelyét. Bertalan pécsi püspök ide költöztette a Mecsek erdeiben szétszórta élő remetéket 1225 körül. A közösség később csatlakozott az egyetlen magyar alapítású szerzetesrendhez, és több száz éven keresztül éltek itt, fokozatosan tovább építve, bővítve a templomot és környezetét. A ma látható romok már egy sokkal későbbi korszakból, a 18. századból valók.
- E. A kövek között kis barlangüreg mélyül, bár nyílása már nem átjárható. A Remete-barlangot több forrás szerint korábban remete lakhatta, és egykor mesterségesen tágították. Kialakulása a földmozgások hatására összetöredezett kőzettestben történt: a puhább részek gyorsabb pusztulása miatt „eltűnt” a támaszték egyes tömbök alól, melyek kibillentek helyzetükből - ezzel üreget hagyva hátra. 2006-ban omlás zárta el a bejáratot.
- F. Az 1947-ben elkezdett, majd félbehagyott kolostorépületből esőbeállót és kilátótornyot alakítottak ki, ahonnan tökéletes rálátást kapunk az egykori pálos kolostor romjaira, valamint a Mecsek középső szakaszának erdős hátaira.
A romok és a kilátótorny mellett tűzrakóhely, padok és asztalok kínálnak erdei komfortot, egy fedett helyiség pedig védelmet nyújt az eső ellen (de bivakolásra is kiválóan alkalmas).
- G. Érdekes a csúcs közelében elhelyezkedő kis mocsaras tó és a Cigány-kút története is, amely egykoron a pálosok tava volt. A Jakab-hegyen felfelé haladva a kőzettani rétegsor finomodik, egyre kisebb szemcseátmérőkkel jellemezhető törmelékeny üledékes kőzetek a jellemzőek. A hegytető közelében ezek a finomszemű üledékek vízzáróként funkcionálnak, ezért lehetséges az, hogy a pálosok egykori tavának csapadék eredetű vize nem szivárgott el a mélybe.
- H. A földvártól nyugat felé több száz halomsír emelkedik, melyek magassága változó, köztük 1-1,5 és 4-5 m magasak egyaránt találhatóak. Valamennyi halomsír belsejében kőből vagy fagerendákból épült sírkamra van, melyet a halotti máglya fölé emeltek.
A halomsírok és a földsánc földjében nagy számban előforduló bronzhulladék és cserepek arról tanúskodnak, hogy a hegy első lakói nem a földvár építői voltak, hanem őket 100-200 évvel megelőző másik, a késő bronzkorban (i.e. 1000-900 körül) élő nép amelynek nevét nem ismerjük és akiket a régészet jellegzetes temetkezési szokásukról - az urnamezős kultúra népének nevez.
- I. A Jakab hegy déli oldalán, a Babás-szerkövek legnyugatibb sziklaalakzatán áll. A jubileumi SZENT-ÉV emlékére 1934-ben, Csáki Benjámint helyi plébános kezdeményezésére került sor a kereszt felállítására, melyet Popilla Mihály cserkúti kőfaragó mester készített és Bátor Károly helyi káplán szentelt fel. Helybeli fuvarosok darabokban "vitték" fel a helyszínre. A kereszt Kővágószőlős egyik jelképe lett.

A látnivalókat bemutató képek:

A feladatban szereplő képek és szövegek a www.termesztjaro.hu, www.akovekmeselnek.hu valamint www.kovagoszolos.hu oldalról származnak.

5. feladat

Hazajáróval Kárpátalján

A „Hazajáró” című televíziós műsor csapata évek óta segíti, kíséri vetélkedőnket. Filmjeikkel, melyekből e tanév vetélkedőjére is jut, már szinte körbejártuk a Kárpátok koszorúját. Most Kárpátalján folytatjuk az elmúlt évben megkezdett mozgóképes barangolásunkat. Úticélunk a Csornahora-hegység gerince, melyről a film készítői az alábbiakat írták:

„A Fehér- és Fekete-Tisza ölelésében fekvő, sziklás bérceivel égre törő tekintélyes vonulatot arról kérdezzük, miről regélnek bővizű patakjai, fenyveserdőkkel dúsitott érintetlen verhovínája, és a 2000 méteres magasságot is elérő gyephavas gerincei. A festői szépségű hegyvidék turisztikailag még fejletlen képet mutat. Pedig e térséget idegenforgalmi szempontból már a 20. század elején felfedezték, Kárpátalja két világháború közötti visszacsatolása után újra nagyívű turisztikai fejlesztések voltak errefelé. A turistaházak és jelzett ösvények legjavát az országvesztés és a kommunizmus elpusztította, ám amióta a Fekete-hegy a Kárpáti Bioszféra Rezervátum része lett, az elmúlt években mintha kezdene új erőre kapni. Induljunk hát „Ezüstföld” kincséhez, kifaggatni múltból és jelenről a változatlan gyönyörűségükben megmutatkozó hegyeket.”

Ahhoz, hogy képzeletbeli utazásra indulhassunk, az alábbi linkre kell kattintani! A filmmel kapcsolatos kérdések 9 perc 45 másodperctől kezdődő részre vonatkoznak. (Természetesen a film első fele is sok érdekes információt tartalmaz, érdemes megnézni.)

<https://hazajaroegylet.hu/hazajaro/csornahora-hegyseg-ezustfold-kincse/>

A videó segítségével válaszoljátok meg az alábbi kérdéseket!

„A” kategória csapatai részére:

1. Mely patak völgyében indult a gerince vezető túra?
2. Mikor nyitották meg a hegység első kijelölt turistaútját?
3. Mi Kárpátalja (egyben Ukrajna) legmagasabb pontja?
4. Hány méter magas?
5. Melyik „hotelben” éjszakázott a gerincen túrázó csapat?
6. Mi volt a csapat vacsorája?
7. Miből pótolták az elapadt források miatt elfogyott vizet?
8. Mi a másik neve az Iván pap-havasa 2020 méter magas hegycsúcsának?
9. A túra végén melyik folyó forrásából ittak a megszemjázott vándorok?
10. Ki írta a „Kárpátalja” című verset?

„B” és „C” kategória csapatai részére

1. A Hazajáró csapata hol találkozott Gasparovics Jenő hegyivezetővel?
2. Mely patak völgyében indult a gerincre vezető túra?
3. Hol éri el a csapat a hegység főgerincét?
4. Mikor nyitották meg a hegység első kijelölt turistaútaját?
5. Mi Kárpátalja (egyben Ukrajna) legmagasabb pontja?
6. Hány méter magas?
7. A Hazajárók hol érték el az „Ezeréves határt”?
8. Igaz-e, hogy a Hóvár csúcsa valamikor Magyarország legmagasabb pontja volt?
9. Melyik „hotelben” éjszakázott a gerincen túrázó csapat?
10. Mi volt a csapat vacsorája?
11. Trianontól 1939-ig melyik két ország határát jelölte ki a hegység gerince?
12. Mi a másik neve az Iván pap-havasa 2020 méter magas hegycsúcsának?
13. Kik építették az ott található obszervatóriumot?
14. A túra végén melyik folyó forrásából ittak a megszomjazott vándorok?
15. Ki írta a „Kárpátalja” című verset?

6. feladat

Könyvajánló

Hiánypótló kiadványt jelentetett meg a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács. A könyv bemutatójára 2024. április 22-én került sor. A fiatal, pedagógusként dolgozó szerző útikönyve 35 túraleíráson keresztül mutatja be Kárpátalja hegycsúcsait, legfontosabb természeti látnivalóit.

Elmondta, hogy egy iskolai kirándulás alkalmával szeretett bele a hegyekbe és a túrázásba, ezért is kiemelten fontosnak tekinti, hogy már az iskolás korban megmutassuk a gyerekeknek vidékünk természeti kincseit. „A túrázó több céllal vág neki egy-egy hegycsúcs meghódításának: a sportteljesítmény és a csodás látványvilág mellett jobban megismerheti hazáját, a vidék kulturális és épített örökségét is.”

A könyvbemutató kezdetén Mester András, a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) elnöke kiemelte: a könyv ukránul és magyarul is elérhető, így nemcsak a helyiek, de a megyébe érkező ukrán turisták is bátran lapozgathatják, és ötletet meríthetnek Kárpátalja megismeréséhez.

Remélik, hogy majdan, a háború befejezését követően „Kárpátaljára érkező turisták a kiadvány segítségével jobban megismerhetik vidékünket, és felfedezhetik a Kárpátok szépségeit.”

„Akik a hegyek és a természet nyelvét értik, azok egymás nyelvét is meg fogják érteni” – mondta köszöntőjében Gulácsi Géza, a KMKSZ alelnöke, megyei képviselő. A hegyek mindig a békét sugározzák, így reméljük, hogy hamarosan a világ is megtalálja a békét. (Kárpátalja.ma, kárpátaljai magyar hírportál nyomán)

A könyv olyan sikeres lett, hogy már a második kiadása is megjelent! Ezúton is gratulálunk a szerzőnek és támogató, segítő csapatának!

Vajon mi lehet ez a könyv, s kinek a tollából tapasztalatából születhetett meg, ha ennyi szépet írtak, mondtak el megjelenése kapcsán? Megtudhatjátok az alábbi feladatból.

Mivel a könyv kárpátaljai hegyekről, túrákról, s mellette sok érdekes látnivalóról szól, a megfejtéshez az ottani hegycsúcsokat hívjuk segítségül.

Az alábbiakban Kárpátalja hegycsúcsai közül sorolunk fel párat. Mindegyik csúcs után található egy 3-4 jegyű számsor, mely a hegycsúcs magasságát rejti. A magassági számok számjegyeit azonban összekevertük és csökkenő sorrendben írtuk le. Minden számsor után megadjuk a logikáját, mi alapján lehet a számsorból valódi magassági számot alkotni.

Példa: Röfi-csúcs, 9862.

Logikai kulcs: Olyan páratlan szám, melyben a páros alkotók növekvő sorrendben követik egymást.

Megoldás: a Röfi-csúcs magassága 2689 méter.

Jó tanács: Gondoljatok bele, Kárpátalja legmagasabb pontja a Hóvár (Hoverla) 2061 méter magas!

Plusz információ: a hegycsúcsok mellett tájékoztatásul feltüntetjük, hogy melyik hegységben található. Azt, pedig, hogy a hegység hol van, a könyvből kölcsönzött térképen láthatjátok.

Ha sikerült megfejteni a hegycsúcsok magasságát, akkor magasság szerint növekvő sorrendbe írájátok be a táblázatba a csúcsok nevét. Ezt követően olvassátok össze a megszámozott mezőkbe került betűket! Ha jól dolgoztatok, a könyv szerzőjét és címét kapjátok megfjtésül.

Hegycsúcs neve	Melyik hegységben található	A csúcs magasságát rejtő számsor
Asztag	Borzsa-havas	8611
	Olyan páratlan szám, melyben ha az egyesek, százások és az ezresek helyén álló számjegyeket összeadjuk, a tízesek helyén lévő számot kapjuk meg.	
Bölényhavas	Máramarosi-havasok	9331
	Az egyesek és tízesek helyén álló számokat összeszorozva szorzatként a százások helyén álló számot kapjuk.	
Éles-kő	Róna-havas	5410
	Az egyesek helyén álló számból kivonjuk az ezresek helyén álló számot, akkor a százások helyén álló számot kapjuk eredményként.	
Fekete-bérc	Gorgánok	9710
	Olyan páratlan szám, melynek a nagyobbik százás szomszédja 1800.	
Horgas	Gorgánok	9711
	Az egyesek helyén álló szám megegyezik a többi számjegy összegével úgy, hogy azonos számjegyek nem állnak egymás mellett.	
Ikerhavas	Szvidovec-havas	8811
	Olyan páratlan szám, melyben a számjegyek szimmetrikusan helyezkednek el.	
Kozák-havas	Keleti-Beszkidék	970
	Elöl a nagy, hátul a kicsi, közepén a „semmi”.	
Lak	Kraszna-havas	4311
	Egyszerű a dolgunk. A számjegyek értékük szerint növekvő sorrendet alkotnak.	
Mersa	Borzsa-havas	7311
	Az egyesek és a százások helyén álló számok összege 10, de ha az egyesek és tízesek helyén álló számokat összeadjuk, az pont duplája lesz a százások és az ezresek helyén álló számok összegének.	
Nagyhavas	Borzsa-havas	9851
	Olyan páros szám, melyben ha a tízesek helyén álló számból kivonjuk az egyesek helyén álló számot, akkor az ezres helyiértéken szereplő számot kapjuk a kivonás eredményeként.	
Pokol-bérc	Keleti-Beszkidék	8410
	A százások helyén álló szám pontosan a fele az egyesek helyén álló szám értékének.	
Rózsa-havas	Kraszna-havas	8651
	Ebben a számban az egymás mellett álló páros és páratlan számok is növekvő sorrendet alkotnak.	
Tóhavas	Gorgánok	9641
	Olyan páros szám, melynek az egyesek helyén álló tagja négy számmal is osztható. A tízesek helyén álló szám csak három páratlan számmal osztható, de ezek közül kettő az egyesek helyén szereplő számnak is az osztója.	

Magasság szerint növekvő sorrendben a csúcsok neve, kötőjel nélkül.

	2		5						
	14								
	23								
	24								
			9				18		
					19				
20		8							
17				1					
16			11						
22				6			3		
				21					
	15					4			
13		10		12		7			

A könyv szerzője: 1,2,3,4,5,6,7, 8,9,10,11,5,12,

A könyv címe: 13,14,15,16,17,18,19,20,21, 22,23,24!

7. feladat

Fesztivál (Csak „B” és „C” kategóriásoknak!)

Ha a Dél-dunántúli Kéktúra mecseki útjait rójuk, főleg, ha megfelelő időszakban, érdemes egy fesztivál koncertjei, vagy más, a mi korosztályunknak megfelelő program erejéig kis kitérőt tennünk, pihenőt tartanunk. Belépésbe ne nagyon reménykedjünk, hiszen 2008 óta mindig elővételen elfogynak e családbarát fesztivál belépői. A koncerthelyszínek közelében viszont egy fa alá a puha fűben leheveredve élvezhetjük a zenét. Már ameddig vérmérsékletünktől függően egy helyben tudunk maradni, s nem perdülünk táncra túratársainkkal együtt.

Azt, hogy melyik fesztiválról van szó, hamarosan megtudhatjátok. Ehhez csak annyi a tennivalótok, hogy **az elmúlt évek sikeres fellépőit húzzátok ki az alábbi betűtáblából és a maradék betűket soronként balról jobbra haladva olvassátok össze!** A zenekarok, énekesek nevét vízszintesen, függőlegesen és átlósan találhatjátok, természetesen mindkét irányban!

Ha ügyesek voltatok, akkor megfejtésül a fesztivál nevét és szlogenjét is megkapjátok. A jól végzett munka gyümölcseként keressetek rá a fesztivál hivatalos oldalára és élvezzétek az elmúlt évek koncertfelvételeit!

✿	K	I	T	T	U	R	F	D	A	V	F	✿	I	S	H	✿
K	I	S	P	Á	L	É	S	A	L	O	V	A	S	I	H	I
Ú	S	R	A	Y	T	E	B	N	A	I	M	E	H	O	B	A
I	C	Q	I	✿	I	F	O	H	N	O	T	E	B	Ú	R	M
F	S	N	U	G	O	N	K	✿	O	K	R	O	R	✿	Ó	O
I	I	✿	K	I	S	T	E	H	É	N	✿	K	F	Ű	D	C
A	L	A	L	T	M	E	✿	A	K	E	L	A	G	B	Y	N
C	L	A	✿	N	R	B	Á	T	✿	R	S	Á	G	O	J	O
T	A	S	A	Á	✿	B	Y	B	K	F	Ö	N	✿	N	Á	S
U	G	Y	Ű	F	Z	✿	E	N	E	✿	I	F	E	S	N	R
L	✿	Z	T	E	U	R	Ó	P	A	K	I	A	D	Ó	O	A
Á	Y	N	Á	L	S	I	K	D	E	K	E	N	K	A	S	C
P	R	A	K	E	N	E	Z	K	Í	S	C	I	V	Á	✿	L

A fesztiválon többek között résztvevő zenekarok, énekesek, akiket a táblázatban megtalálhattok:

Akela	Beton.Hofi	Bohemian Betyars	Bródy János
Carson Coma	Csaknekedkislány	Csík Zenekar	Elefánt
Európa Kiadó	Frenk	Hobo	KFT
Kiscsillag	Kispál és a Lovasi	Kistehén	Krúbi
Pál Utcai Fiúk	Quimby	Vad Fruttik	